

beholde den i en saadan Aarrække, som man sædvanlig kan antage, at Bundgarnet kan vare. Dette maatte selvfølgelig nærmere udredes, og hvis man vilde have en saadan Bestemmelse, maatte det fikseres i Loven, om det skulde være 3—4—5 Aar eller et andet Antal Aar. Dette maatte afgøres paa Forhaand, thi ellers vilde man ogsaa da udsætte sig for, at Bestemmelsen kunde blive misbrugt. Jeg røber vel ikke i nogen utilladelig Grad Udvalgshemmeligheder, naar jeg siger, at man fra Udvalgets Side har været betænkt paa mellem 2den og 3die Behandling at give dette Spørgsmaal en ny Overhaling og muligvis derved komme til et andet Syn derpaa end det, som Flertallet har for Øjeblikket. Men som det er, er det klart, at jeg for mit Vedkommende ligesom alle andre Medlemmer af Flertallet vil anbefale Tinget at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 1.

Dernæst skal jeg blot sige nogle faa Ord om det langt større Spørgsmaal, som angaar Aalegaardsretten. Jeg ved jo godt, at man fra enkelte Sider, bl. a. fra de Herrer Socialdemokraters Side, mener, at man kan og bør kræve Genindførelse af de Tilstande, som bleve instituerede i sin Tid, da „Danske Lov“ udkom. Det lader sig imidlertid neppe gøre. Bogstavret lader det sig absolut ikke gøre, hvis vi ikke ville gøre Vold paa Retstilstanden her i Landet. Jeg skal i saa Henseende — det er muligt, jeg har sagt det før, det erindrer jeg ikke, men det er ikke stor Skade til, at det gentages — erindre om, at det ved Højesteretsdommen af 7. Maj 1873 blev fastslaaet, at Bestemmelsen i „Danske Lov“s 5—10—43, den bekendte Bestemmelse om Aalegaardsretten, „vil være nu at forstaa saaledes, at Grundejerne udelukkende have Ret til, enhver udfor sin Grund, at drive Aalefiskeri ved Benyttelse af Aalegaarde, og at ingen er berettiget til at lægge Hindringer i Vejen for Udøvelsen af denne Ret ved med Ruse eller Garn, der er indrettet til Aalefiskeri, at drive dette Fiskeri udfor anden Mands Grund, saa vidt Grundens Beskaffenhed tilsteder Anlæg af Aalegaarde.“ Det er denne Forstaaelse, Højesteret fastsatte ved sin Dom af 7. Maj 1873, og derfor gaar det ikke an at vende tilbage til den oprindelige Forstaaelse af den paa-gældende Bestemmelse, der som bekendt siger: „Enhver maa nyde Aalegaard udfor sin egen Grund undtagen i de Fjerde, hvor Kongen og den menige Mand har Skade deraf.“ Da Højesteret nu en Gang

er den øverste Ret her i Landet, gaar det ikke an for Lovgivningsmagten at tilside-sætte Højesterets Udtalelser og gaa tilbage til at fastslaa den Forstaaelse af denne Bestemmelse, som vel gjaldt for nogle Hundrede Aar siden, men om hvilken Højesteret nu siger, at den nu ikke gælder mere. Dette var ganske sikkert ogsaa i væsentlig Grad medvirkende til, at man i 1888 i det daværende Fiskeriudvalg gik ind paa en helt anden Affattelse af Bestemmelserne om Aalefiskeri, nemlig den Affattelse, som findes i den nuværende Lovs § 3.

Man siger fra nogle Sider, at det er et Uheld eller rent tilfældigt, at Rigsdagen er kommen til en saadan Affattelse. Ja, det var dog egentlig ret mærkeligt, om det skulde være saadan ved et rent Uheld eller en ren Tilfældighed, at ikke alene de 15 Mænd, der den Gang sad i Fiskeriudvalget, men endogsaa hele Rigsdagen gik med til at vedtage en Bestemmelse, om hvilken man nu vil gøre gældende, at den er ganske umulig, og som i Virkeligheden har sine meget store Mangler, det maa alle erkende. Men at det skulde være sket tilfældigt eller ved et Uheld, tror jeg ikke paa. Jeg tror saa meget mindre derpaa, som den Mand, som vi jo alle have betragtet som en af de mest forstaaende paa Fiskerivæsenets Omraade, nemlig Overretsprokurator Leth, netop sad i dette Udvalg og var med til at vedtage Bestemmelsen, saaledes som den staar i Loven. Ændringsforslaget, som det kom fra Fiskeriudvalget, var Overretsprokurator Leth Medforslagsstiller til, og det blev vedtaget enstemmigt her i Tinget, d. v. s. saaledes som Ændringsforslag altid vedtages, naar der ingen Uenighed er om dem — uden Afstemning. Det gaar efter min Mening absolut ikke an at se bort fra, hvad der nu i saa Henseende har været gældende Ret i 17 Aar. Der er jo mange af de Ejendomme, hvortil der hører Aalegaardsret, som have skiftet Ejere i Løbet af de 17 Aar, og det gaar ikke an ved en Lov at borttage eller i alt for høj Grad indskrænke den Ret, de ny Ejere have erhvervet sig, samtidig med at de købte deres Ejendom. Det gaar ikke an at udslette eller i væsentlig Grad forringe de Sikkerhedsbestemmelser, som Loven hjemler for Benyttelse af Fiskeri med Aalegaarde.

Jeg skal naturligvis villigt indrømme — og hvis jeg ikke kunde indrømme det med frelst Samvittighed, kunde jeg slet ikke have været med til disse meget vidt-